

Рейтинговий звіт ARCD 006-021 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ АКБ «АРКАДА»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	03.03.2003 р.
Дата оновлення:	17.03.2016 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ АКБ «АРКАДА» за 2014–2015 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані звіту про фінансовий стан та звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaBBB» характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Дата	03.03.2003	02.09.2008	30.12.2008	31.03.2009	13.05.2010	01.10.2010	17.03.2016
Рівень рейтингу	uaA	uaA	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний	негативний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	зниження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ АКБ «АРКАДА» підтримується:

- прийнятними показниками ліквідності;
- прийнятною валютною структурою кредитного портфеля та низькою питомою вагою простроченої заборгованості;
- прийнятною валютною структурою та диверсифікацією ресурсної бази за основними кредиторами;
- прийнятною ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ АКБ «АРКАДА» обмежується:

- значною концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- низькою питомою вагою вільного капіталу;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ АКБ «АРКАДА»

Показник	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи, млн. грн.	1379,89	1470,52	1546,31	1706,46	2095,93	2501,74	2569,70	2610,34	2987,89	3591,03
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1071,39	1162,45	1258,01	1429,28	1780,78	2151,23	2222,88	2287,34	2619,81	2854,75
Кошти клієнтів, млн. грн.	504,01	826,58	824,69	965,24	1367,58	1746,68	1814,16	1840,17	2183,85	2576,56
Власний капітал, млн. грн.	284,91	310,25	310,28	310,30	310,73	319,29	320,21	330,97	364,29	684,67
Доходи, млн. грн.	226,83	244,69	244,22	257,75	256,00	441,29	138,32	266,64	454,20	798,93
Витрати, млн. грн.	219,10	239,36	244,19	253,25	255,57	432,73	136,51	261,26	417,63	747,05
Чистий операційний дохід, млн. грн.	103,45	132,88	126,64	131,26	77,96	175,94	63,40	121,99	246,80	520,15
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	12,88	10,29	-2,38	7,70	2,88	11,69	2,18	6,78	44,96	63,31
Чистий прибуток, млн. грн.	7,73	5,34	0,03	4,50	0,43	8,56 ¹	1,80	5,38	36,57	51,88
Доходність активів (ROA) [*] , %	0,56	0,36	0,00	0,26	0,02	0,34	-	-	-	1,44
Доходність капіталу (ROE) ^{*2} , %	2,71	1,72	0,01	1,45	0,14	2,68	-	-	-	7,58

¹ За результатами річних коригуючих оборотів прибуток становить 7,68 млн. грн.

^{*} Значення на звітну дату

Резюме

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АРКАДА» засновано у 1993 році (зареєстровано НБУ 23 червня 1993 року). Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: Україна, 01001, м. Київ, вул. Ольгинська, буд. 3.

Регіональна мережа Банку налічує 8 відділень (у містах Одесі, Вінниці, Дніпропетровську, Києві, Харкові, Запоріжжі, Бучі та Полтаві). У 2014 році було закрито відділення у місті Севастополі та представництва у містах Феодосія та Євпаторія. План щодо розвитку регіональної мережі у поточному році передбачає відкриття відділення у місті Києві.

Банк працює переважно з проектами фінансування житлового будівництва та реалізації пенсійної програми, а також здійснює іпотечне кредитування. Основним напрямом діяльності ПАТ АКБ «АРКАДА» є залучення коштів населення та, меншою мірою, юридичних осіб у довічне управління з подальшим вкладенням цих коштів у будівництво житла. ПАТ АКБ «АРКАДА» обслуговує створені ним фонди довірного управління, що забезпечує диверсифікацію ресурсної бази та доходів.

Банк обслуговує понад 31,4 тис. довіртелів, проте кількість позичальників є незначною, що зумовлює високу концентрацію кредитного портфеля. Значну кількість іпотечних кредитів фізичних осіб було сек'юритизовано. Загалом ринкові позиції ПАТ АКБ «АРКАДА» є слабкими (за винятком сегменту іпотечного кредитування та довірного управління), що може обмежити можливості розвитку банківської установи у разі збереження складної ситуації в економіці країни, а також негативно вплинути на структуру ресурсів і доходної бази (через низький рівень диверсифікації активних операцій за окремими контрагентами).

Протягом аналізованого періоду змін у складі основних акціонерів не відбулося. Контрольний пакет акцій опосередковано належить 2 фізичним особам України. Один з ключових акціонерів здійснює оперативне управління Банком (є Головою Правління).

Активні операції фондуються коштами клієнтів, міжбанківськими запозиченнями та власним капіталом.

Якість власних коштів ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна – статутним капіталом, що складає 220,45 млн. грн., сформовано менше третини їх обсягу. Натомість, результатами переоцінки сформовано майже 46% власного капіталу. Рівень капіталізації невисокий. Зважаючи на ризики, які приймає Банк в умовах складної економічної ситуації, зберігається ймовірність погіршення фінансового стану та платіжної дисципліни окремих позичальників. Зазначене, в умовах концентрації активів за основними контрагентами, може чинити тиск на капітал.

Якість ресурсної бази ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна. Низький рівень валютної складової у зобов'язаннях нівелює чутливість Банку до валютно-курсової політики в країні, а диверсифікація залучених ресурсів за основними кредиторами та

депозитного портфеля за основними вкладниками та прогнозованість залишків коштів на рахунках банку-управителя з довірчого управління – чутливість до ризику ліквідності.

Міжбанківські запозичення представлено виключно довгостроковим кредитом, залученим від вітчизняного банку під забезпечення земельної ділянки та будівлі Банку з метою заміщення коштів регулятора. Повернення коштів відбувається згідно з графіком. Наразі останні формують близько 5% зобов'язань.

Превалювання коштів приватних осіб у структурі клієнтських коштів протягом 2014 року та I півріччя минулого року зумовлювало залежність Банку від їх поведінки. Суттєвий приріст коштів корпоративних клієнтів за умов сталого обсягу коштів населення у II півріччі минулого року зумовив зниження питомої ваги коштів приватних клієнтів у пасивах до 26%. Кошти на поточних рахунках клієнтів протягом аналізованого періоду в основному (більше 96%) представлено коштами на рахунках банку-управителя, що зумовлено специфікою діяльності Банку (необхідністю підтримання значного обсягу коштів для обслуговування проектів будівельних компаній).

Якість активів ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна. Основними складовими є кредитний портфель та портфель цінних паперів, обсяг якого в минулому році суттєво зріс. Високоліквідні активи підтримуються в обсязі, достатньому для виконання власних зобов'язань та поточного обслуговування клієнтів.

Обсяг активних операцій ПАТ АКБ «АРКАДА», зосереджених на ринку нерухомості, є вагомим – кредити, надані підприємствам, діяльність яких безпосередньо пов'язана з ринком нерухомості, разом з іпотечними кредитами, наданими фізичним особам, формують близько третини клієнтського кредитного портфеля. Валюта кредитування – виключно національна. Разом з тим, для Банку залишається актуальною чутливість до кредитного ризику, яка пов'язана з концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що у разі різкого погіршення фінансового стану одного або декількох великих позичальників може призвести до погіршення якості кредитного портфеля та чинити тиск на ліквідність банківської установи.

Частка простроченої заборгованості в кредитному портфелі не досягає 1%. Разом з тим, заборгованість III категорії якості формує 87% кредитного портфеля та свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості. Зважаючи на специфіку діяльності Банку, основними видами забезпечення є нерухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно, що належить до житлового фонду. Враховуючи збереження складної ситуації в економіці країни та низьку ліквідність ринку нерухомості, можливість повернення кредитів за рахунок реалізації забезпечення є обмеженою. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля, що у минулому році суттєво підвищився, є прийнятним.

Портфель цінних паперів до погашення сформовано депозитними сертифікатами, емітованими НБУ. Портфель цінних паперів на продаж протягом тривалого часу було сформовано акціями фондової біржі. В IV кварталі 2014 року Банк почав інвестування коштів в акції підприємств різних видів економічної діяльності, в

Пі півріччі минулого року – в боргові цінні папери різних емітентів. Станом на початок року портфель цінних паперів на продаж формував більше 11% активів. Актуальною для нього була концентрація за емітентами (цінні папери 5 емітентів формували більше 60% портфеля) та тривалий період їх обігу (погашення понад 3/4 обсягу портфеля припадало на 2020–2022 рр), що підвищувало чутливість Банку до ринкового ризику. Якість портфеля цінних паперів до погашення висока. Портфель цінних паперів на продаж на 14,8% сформовано акціями та облигаціями V категорії якості, сума сформованого резерву під їх знецінення відповідала розрахунковому значенню. Крім того, в цінні папери інвестовано частину коштів, залучених у довірче управління.

У лютому поточного року обсяг портфеля цінних паперів на продаж суттєво скоротився, а частка в активах знизилася більше ніж на 10 в. п. Зазначене нівелює чутливість до ринкового ризику та ризику ліквідності.

Високоліквідні активи Банку протягом тривалого часу переважно було сформовано готівковими коштами та коштами на коррахунку в НБУ. Інвестування суттєвого обсягу коштів у боргові цінні папери, емітовані НБУ, що забезпечує додатковий дохід за відсутності кредитних ризиків, призвело до переформатування високоліквідних активів за їх складовими. Активи та пасиви не збалансовано за строками до погашення, проте невідповідність має позитивне значення. Разом з тим, зважаючи на суттєвий обсяг короткострокових пасивів та схильність банківської установи до кредитного та ринкового ризиків, контроль за ризиками потребує особливої уваги від підрозділів ризик-менеджменту.

Протягом аналізованого періоду обсяг адміністративних витрат Банку відносно валового доходу був значним, проте його діяльність – прибутковою. Суттєве нарощення чистого процентного та чистого комісійного доходу в минулому році зумовило нарощення обсягу чистого операційного доходу, що, незважаючи на суттєве збільшення обсягу загальних адміністративних витрат, значно покращило показники ефективності діяльності та забезпечило можливість спрямувати кошти на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій (у структурі витрат більше 27%). Разом з тим, схильність Банку до кредитного ризику (у випадку погіршення якості окремих великих кредитів), може чинити тиск на показники прибутковості.

ПАТ АКБ «АРКАДА» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного й ринкового ризиків та до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою. Певний ризик для вкладників фондів довірчого управління Банку створює низький рівень диверсифікації напрямів розміщення коштів залучених до фондів довірчого управління і перерозміщених у кредитний портфель через третю особу.

Банк проводить свою діяльність відповідно до Концепції стратегічного розвитку ПАТ АКБ «АРКАДА» на 2012 – 2018 рр.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ АКБ «АРКАДА» підтверджено на рівні uaBBB з прогнозом «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані звіту про фінансовий стан ПАТ АКБ «АРКАДА», млн. грн.

Показник	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи										
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	49,90	59,94	34,49	39,40	84,47	114,69	103,67	69,00	98,81	106,35
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	25,00	30,00	50,00	200,00
Кошти в інших банках	6,23	8,07	2,75	3,43	1,56	1,82	2,89	0,50	1,06	1,79
Кредити клієнтам	1108,54	1241,11	1369,46	1533,68	1832,75	2119,21	2176,53	2115,39	2305,55	2496,79
Цінні папери	3,98	0,08	0,08	0,06	0,06	39,35	73,32	200,81	342,83	404,77
Довгострокові вкладення	242,14	233,52	226,04	226,83	227,99	232,18	237,78	250,22	254,00	626,41
Нараховані доходи	3,55	2,07	12,69	3,27	28,80	40,10	54,59	48,33	51,70	57,56
Резерви	-42,80	-79,88	-112,21	-105,59	-82,73	-98,95	-107,11	-107,86	-131,15	-305,14
Інші активи	8,35	5,61	13,02	5,38	3,03	3,34	3,03	3,94	15,08	2,51
Разом активів	1379,89	1470,52	1546,31	1706,46	2095,93	2501,74	2569,70	2610,34	2987,89	3591,03
Зобов'язання										
Заборгованість перед НБУ	365,87	296,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	0,00	0,00	246,97	223,01	205,08	186,03	182,02	174,01	162,00	145,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	199,43	430,87	365,71	425,71	503,86	792,17	898,69	911,20	1262,94	1657,85
Кошти фізичних осіб	304,58	395,71	458,99	539,53	863,72	954,51	915,47	928,98	920,91	918,71
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	2,46	3,00	3,49	8,07	13,67	16,76	16,59	18,97	18,71	18,03
Інші зобов'язання	222,64	34,68	160,87	199,84	198,87	232,98	236,72	246,21	259,04	166,77
Разом зобов'язань	1094,98	1160,26	1236,03	1396,16	1785,20	2182,45	2249,49	2279,36	2623,60	2906,35
Власний капітал										
Сплачений статутний капітал	200,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	37,37	41,24	43,90	43,92	46,17	46,38	46,38	54,06	54,06	54,06
Результат минулих років	39,37	43,23	45,90	41,44	43,69	43,90	51,58	43,90	43,90	43,90
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	9,31	314,39
Фінансовий результат поточного року	7,73	5,34	0,03	4,50	0,43	8,56 ³	1,80	5,38	36,57	51,88
Разом власного капіталу	284,91	310,25	310,28	310,30	310,73	319,29	320,21	330,97	364,29	684,67

³ За результатами річних коригуючих оборотів прибуток становить 7,68 млн. грн.

Дані звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід ПАТ АКБ «АРКАДА», млн. грн.

Показник	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Доходи										
Процентні доходи	177,14	203,42	160,35	153,60	176,83	310,38	91,15	178,19	270,01	372,92
Комісійні доходи	38,99	34,08	70,31	93,89	72,86	108,66	44,56	83,80	177,14	416,83
Результат від торговельних операцій	1,00	0,13	1,76	0,97	0,60	4,76	0,67	0,83	1,11	1,43
Інші операційні доходи	9,24	6,61	11,53	8,81	5,27	15,32	1,75	3,37	5,34	7,07
Інші доходи	0,46	0,45	0,27	0,47	0,44	2,16	0,19	0,45	0,59	0,67
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	226,83	244,69	244,22	257,75	256,00	441,29	138,32	266,64	454,20	798,93
Витрати										
Процентні витрати	108,90	99,46	103,25	121,77	164,92	246,13	65,03	126,95	188,76	256,85
Комісійні витрати	0,24	0,29	0,08	0,09	0,09	0,08	0,02	0,03	0,05	0,08
Інші операційні витрати	13,78	11,62	13,98	4,16	12,59	16,98	9,68	17,22	18,00	21,17
Загальні адміністративні витрати	84,65	87,34	111,49	118,70	110,61	139,85	53,07	106,47	170,18	251,48
Відрахування в резерви	6,39	35,69	17,80	5,33	-35,10	26,57	8,33	9,19	32,25	206,03
Податок на прибуток	5,15	4,96	-2,40	3,20	2,46	3,13	0,38	1,40	8,39	11,43
Всього витрати	219,10	239,36	244,19	253,25	255,57	432,73	136,51	261,26	417,63	747,05
Фінансовий результат	7,73	5,34	0,03	4,50	0,43	8,56⁴	1,80	5,38	36,57	51,88

⁴ За результатами річних коригуючих оборотів прибуток становить 7,68 млн. грн.